

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoCsp/44/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719203812
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8719203812.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a Mgr. Miloša Koleka, v spore žalobkyne: U. F., O.. XX.XX.XXXX, V. U. XX, XXX XX P., právne zastúpená JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35792752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková s.r.o., so sídlom Kubáňiho 16, Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie 108,70 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 17Csp/86/2019-104 zo dňa 08.07.2020, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej „súd prvej inštancie“) v poradí druhým napadnutým rozsudkom rozhodol: I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 50,-- eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Priznáva žalobkyni voči žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobkyňa pôvodne domáhala zaplatenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 108/70 eura.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Súd prvej inštancie v poradí prvým rozsudkom v prejednávanej veci zo dňa 10.12.2019 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 50,- eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Krajský súd v Prešove tento rozsudok vo vyhovujúcej časti zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (sp. zn. 17Csp 86/2019 a sp. zn. 17CoCsp 13/2020).

Predmetom konania po vrátení veci tak ostal nárok žalobkyne na zaplatenie sumy 50,- eur.

Prvoinštančný súd vykonaným dokazovaním zistil, že súd prvej inštancie rozsudkom sp. zn. 17C 121/2016 zo dňa 13.09.2016 v spojení z rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co 6/2017 zo dňa 13.12.2017 priznal žalobkyni právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 108,70 s prísl. z dôvodu, že žalobkyňa titulom revolvingového úveru vo výške 420,- eur zaplatila žalovanému nad rámec poskytnutej istiny navyše sumu 108,70 eur, keďže nedošlo k platnému uzatvoreniu právneho úkonu.

Uplatnenie práva na primerané finančne zadostučinenie považoval za dôvodné z dôvodu, že žalobkyňa sa úspešne domohla rozhodnutia o porušení jej práv ako spotrebiteľky. K porušeniu práv spotrebiteľsky došlo tak, že žalovaný rozdielne od návrhu žalobkyne na uzavretie zmluvy zmenil podstatné náležitosti zmluvy, pričom tento návrh žalobkyňa písomnou formou neprijala, teda nedošlo platnému uzatvoreniu právneho úkonu.

Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, považoval za primeranú sumu 50,- eur, ktorá suma predstavuje cca. 50 % priznaného bezdôvodného obohatenia. Uviedol, že u žalobkyne došlo ku konkrétnej majetkovej ujme a vrátenia sumy 108,70 eur sa musela domáhať v súdnom konaní, čo vyvolalo stresové situácie a psychické napätie. Žalovaný si nárok voči žalobkyni uplatnil v období, kedy prežívala stres z dôvodu závažného ochorenia a zníženého príjmu na 270,- eur z nemocenských dávok, a uplatnenie nedôvodného nároku o to viac vyvolalo ďalšie stresové situácie a psychické vypätie.

Vo vzťahu k iným konaniam súd dodal, že v predmetnom konaní je uplatnený nárok vyplývajúci zo zásahu do práv spotrebiteľa v konaní sp. zn. 17C/121/2016. Nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v konaní sp. zn. 20Csp/6/2019 vyplýva z porušenia práv uplatnených v konaní sp. zn. 12C/156/2016. Teda ide o samostatné základy nároku.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 255 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalovaný. Namietal nepreskúmateľnosť a nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia pokiaľ ide o základ nároku na finančné zadosťučinenie, ako aj jeho výšku z dôvodu absencie konkrétnych skutočností, ktoré posudzoval vo vzťahu ku skutkovým záverom. Zo strany žalobkyne nebolo tvrdené a ani preukázané, že u nej došlo k takým okolnostiam, ktoré vyžadujú priznanie zadosťučinenia. Navrhol aby odvolací súd zmenil rozhodnutie tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná právo na náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100 % a uplatnil si nárok na náhradu trov odvolacieho konania a trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní.

3. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že jedinou podmienkou práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspech spotrebiteľa v súdnom konaní, bez ohľadu na to, aké právo spotrebiteľa bolo porušené. Túto podmienku žalobkyňa splnila svojou úspešnosťou v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia kde rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 17C 121/2016 zo dňa 11.10.2017 bol definovaný aj rozsah porušenia spotrebiteľského práva. Navrhla potvrdiť napadnutý rozsudok ako vecne správny.

4. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Podľa ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred nepriateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, vrátane vydania bezdôvodného obohatenia, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

5. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného

práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu a funkciu preventívnu.

6. V konaní nebolo sporné, že v konaní pod sp. zn. 17C 121/2016, ako to vyplýva z rozsudku z 13.9.2016 sa žalobkyňa úspešne domohla rozhodnutia o porušení práv ako spotrebiteľky, preto má právo na primerané finančné zadosťučinenie od žalovanej, ktorá svojim konaním mohla žalobkyni privodiť ujmu tým, že v procese uzatvárania zmluvy o revolvingovom úvere žalovaný jednostranne zmenil podstatné náležitosti zmluvy, čo žalobkyňa neprijala. V dôsledku uvedeného konania žalovaného žalobkyni vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 108,70 eura.

Tým sa ustálili predpoklady úspešnej možnosti žalobkyne uplatniť si primerané finančné zadosťučinenie od žalovaného.

Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa. Z uvedeného preto vyplýva splnenie predpokladu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia pri uplatnenom porušení práva alebo povinnosti ustanovenej nielen samotným zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa ale aj osobitnými predpismi, v tomto prípade § 53 Občianskeho zákonníka.

7. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od porušovania práv a povinností stanovených normami zameranými na ochranu spotrebiteľa a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobkyne bez akýchkoľvek pochybností vznikol, keď na základe neplatnej zmluvy žalovaný požadoval od žalobkyne navyše plnenie o sumu 108,70 eur.

8. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Jednou z okolností ovplyvňujúcich rozhodnutie o výške primeraného finančného zadosťučinenia je aj závažnosť a intenzita protiprávneho konania žalovaného a intenzita trvania a rozsahu nepriaznivých následkov u žalobkyne. Súd prvej inštancie sa náležite vyrovnal s otázkou určenia výšky primeraného finančného zadosťučinenia v sume 50,- eur, pričom s týmito dôvodmi sa odvolací súd plne stotožňuje. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednaní zmluvy o úvere závadne konal.

Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť podľa odvolacieho súdu najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétna výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti.

Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, žalovaný ako dodávateľ sa v zmluvnom vzťahu so žalobcom ako spotrebiteľom dopustil porušenia jeho povinností vyplývajúcich mu z ust. § 53 ods. 1, § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom ide o zákonné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľa. Žalobkyňa z dôvodu neplatne dojednej zmluvy o úvere musela iniciovať súdne konanie na ochranu svojich spotrebiteľských práv, pričom samotné súdne konanie je stresujúcim faktorom, odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Nemožno mať pochybnosti, že vymáhanie bezdôvodného obohatenia od žalovaného v konaní pred súdom a navyše v čase nepriaznivého zdravotného stavu žalobkyne, ktorý viedol k jej pracovnej neschopnosti, počas ktorej jej bol znížený príjem na 270,- eur (nemocenská dávka) malo na žalobkyňu značne negatívny vplyv.

Za daného stavu, s ohľadom na závažné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné a jeho priznaná výška je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne, zodpovedá svojmu účelu (teda poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov) pričom vo vzťahu k žalobkyni - spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené, neprimerané obohacovanie sa.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol skutkové a právne dôvody, pre ktoré žalobe v časti o zaplatenie sumy 50,- eur vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces. (Pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5 Cdo 218/2010, uznesenie Ústavného súdu SR z 08.06.2006, I. ÚS 188/06).

Ani judikatúra súdov, vrátane Európskeho súdu pre ľudské práva, nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. (Pozri rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

9. Za daného stavu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

10. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a 262 ods. 1 CSP. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo). Nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Žalobkyňu treba považovať za plne úspešnú, keď mala plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto z jeho procesného úkonu závisela, výlučne od úvahy súdu.

V predmetnom konaní výška priznaného finančného zadosťučinenia závisela nepochybne od úvahy súdu. Preto jej odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia (§ 262 ods. 2 CSP).

11. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.